

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 112 (7673) | Аўторак, 20 чэрвеня 1944 г. | Цана 20 к.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб прысваенні генералу арміі Говараву Л. А. воінскага звання Маршала Савецкага Саюза. (1 стар.).
Ад Савецкага Інформбюро. 3 аператыўных зводак за 18 і 19 чэрвеня. (1 стар.).
Васіль Пыжкоў. — Ферма на лузе. (2 стар.).
Г. Бандарэнка. — Партарганізацыя чыгуначнага вузла. (2 стар.).

І. Падабед. — Дапамагам заваяваць высокі ўраджай. (2 стар.).
Я. Вінтараў. — Міжнародны агляд. (3 стар.).
А. Шуб. — Да пытання аднаўлення геалагічнай службы ў Беларусі. (3 стар.).
Шырэй асвятляць ход соцыялістычнага спаборніцтва. (Агляд друку). (3 стар.).

М. Кавалёнак. — Летні адпачынак дзяцей. (4 стар.).
Ваенныя дзеянні ў Паўночнай Францыі. Паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў. Амерыканскія войскі вышлі на заходняе ўзбярэжжа паўвострава Катантэн. Войскі саюзнікаў занялі мыс Картэра і Барневіль. (4 стар.).

Адбудуем вёскі, разбураныя ворагам

Нямецкія захопнікі нанеслі велізарныя страты калгаснай вёсцы, як і ўсёй народнай гаспадарцы Беларусі. Яны спалілі і разбурылі прыгожыя беларускія вёскі, ператварылі іх у папалішчы. У некаторых раёнах Палесся і Віцебшчыны толькі цудам упалелі дзесяткі дамоў. Нямецкія вылюдкі хацелі ператварыць усе нашы раёны ў дзікую пустэчу.

«У раёнах, дзе часова гаспадарылі фашысцкія пагромшчыкі, — гаварыў таварыш Сталін на ўрачыстым паседжанні Маскоўскага Савета дэпутатаў працоўных 6 лістапада 1943 года, — нам прадстаіць аднавіць разбураныя гарады і вёскі, прамысловасць, транспарт, сельскую гаспадарку, культурныя ўстановы, стварыць для савецкіх людзей, вызваленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця. Ужо цяпер поўным ходам разгарнулася работа па аднаўленню гаспадаркі і культуры ў вызваленых ад ворага раёнах. Але гэта толькі пачатак. Нам неабходна поўнаасцю ліквідаваць вынікі гаспадарання немцаў у раёнах, вызваленых ад нямецкай акупацыі. Гэта вялікая, агульнанародная задача. Мы можам і павінны вырашыць гэту цяжкую задачу за кароткі тэрмін».

Гэта гістарычнае ўказанне таварыша Сталіна калгаснае сялянства ажыццяўляе з вялікім энтузіязмам. Дзяржава бясплатна адпусціла неабходную колькасць лесаматэрыялаў і сродкі на будаўніцтва. Калгаснікі вызваленых раёнаў рэспублікі дружна адбудоваюць свае вёскі. На папалішчах вырастаюць прыгожыя станцыйныя дамы і цэлыя вёскі з шырокімі роўнымі вуліцамі. З сырых зямлянак тысячы калгаснікаў перасяліліся ў прасторныя светлыя дамы. Лепшыя дамы калгаснікі прадастаўляюць сем'ям чырвоных воінаў і партызан.

За кароткі час у Лельчыцкім раёне, дзе нямецкія пагромшчыкі спалілі, разбурылі амаль усе дамы калгаснікаў, адбудавана 1.877 дамоў. Калгаснікі арцелі «Вольная ніва» адбудавалі новую вёску, на папалішчах выраслі 142 дамы. У калгасах Ельскага раёна за

20 апошніх дзён пабудавана 200 дамоў. Будаўнічыя брыгады працуюць у лесе, там яны будуць поўнаасцю, а потым перавозіць дамы, ставяць на месцы. Гэта значна змяншае затраты цягавой сілы.

Але весткі з месц паказваюць і другое. Партыйныя і савецкія арганізацыі некаторых раёнаў перадаюць гэту важнейшую агульнанародную справу. Пытанні будаўніцтва грамадскіх будоў і дамоў калгаснікаў яны займаюцца слаба, не кіруюць гэтым участкам работы. Марудна ідзе будаўніцтва ў Чарыкаўскім, Касцюковіцкім, Прапойскім, Мозырскім, Добрушскім раёнах.

Задача ўсіх партыйных, савецкіх арганізацый абласцей і раёнаў заключаецца цяпер у тым, каб патроіць тэмпы будаўніцтва. Аб'ёмы партыі і аблвыканкомы павінны давесці планы будаўніцтва дамоў да кожнага раёна, а раёны — да калгасаў. Сталы кантроль за іх выкананнем — важнейшая ўмова хутэйшага разгортвання будаўнічых работ.

Патрэбна шырай разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва сярод будаўнікоў. Вопыт перадавікоў павінен стаць здабыткам шырокіх народных мас, якія па закліку партыі Леніна — Сталіна ўзяліся на ліквідацыю вынікаў гаспадарання нямецкіх акупантаў. Сур'ёзнай увагі і ўхвалення заслугоўвае ініцыятыва калгаснікаў калгаса «Правда», Меціслаўскага раёна. Тут створана жаночая брыгада пачале з Зосей Козарвай, якая змагаецца за першынство ў спаборніцтве з цялярскай брыгадай Сяргея Антошчанкі. Трэба смялей прыцягваць жанчын на будаўніцтва і больш рупліва вучыць іх будаўнічаму майстэрству, бо будаваць неабходна хутка і прыгожа.

Калгаснае сялянства вызваленых раёнаў Беларусі павінна напружыць усе свае сілы, выкарыстаць усе сродкі, каб да глыбокай восені адбудоваць калгасныя вёскі. Першачарговая задача партыйных і савецкіх арганізацый, зямельных органаў сур'ёзна дапамагчы калгаснікам у вырашэнні гэтай важнейшай справы.

Указ

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Аб прысваенні генералу арміі Говараву Л. А. воінскага звання Маршала Савецкага Саюза

Генералу арміі ГОВАРАВУ Леаніду Аляксандравічу прысвоіць воінскае званне **МАРШАЛА СОВЕЦКАГА САЮЗА**.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР **М. КАЛІНІН**.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР **А. ГОРКІН**.

Масква, Крэмль.
18 чэрвеня 1944 года.

Ад Савецкага Інформбюро

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 18 ЧЭРВЕНЯ

На працягу 18 чэрвеня на Карэльскім перашэйку войскі **ЛЕНІНГРАДСКАГА** фронту ў выніку імклівага наступлення пяхоты і танкаў, падтрыманыя моцнымі ўдарамі артылерыі і авіяцыі, **ПРАРВАЛІ** трэцюю лінію абароны фінцаў — лінію Манергейма — у раёне **МУРЫЛА, ІЛЯКІРІОЛА** і, развіваючы наступленне на **ВЫБАРГСКІМ** напрамку, авалодалі раённым цэнтрам **Ленінградскай абласці** горадам і партом **Б'ЕРКЭ (КАЙВІСТО)**.

У ходзе наступлення войскі фронту з баямі занялі больш 100 насялёных пунктаў, у тым ліку раённым цэнтр **Ленінградскай абласці** **РАУТУ**, вялікія насялёныя пункты **ПЕНЦІЛЯ, КОТЭРЛАХЦІ, ЛАХТЭНМЯКІ, МАКСЛАХДЭНКУЛЯ** (28 кілометраў на поўдзень ад горада **ВЫБАРГ**), **КОЛКАЛА, ХІЕТАНЕН, ПІХКАЛА, СІПРОЛА, ПАРКІЛА, ПІХЛАЙНЕН, ТЭЛКЯЛЯ, ВАЛКЯРВІ, НОУСІАЛА, ОРАВА-НІЕМІ, ЛІПОЛА, НУРМІЯРВІ, ВАСКЕЛА** і чыгуначныя станцыі **ХУМАЛІОКІ, ЛАХТЭНМЯКІ, ВАНКЯРВІ, РАУТУ**.

На другіх участках фронту — без змен.

За 17 чэрвеня ў паветраных баях і агнём знішчана артылерыі збіты 24 самалёты праціўніка.

УДАРЫ НАШАЙ АВІАЦЫІ ПА АЭРАДРОМАХ ПРАЦІЎНІКА

У ноч на 18 чэрвеня наша авіяцыя далейшае дзеянне наносіла масіраваныя ўдары па аэрадромах праціўніка ў раёне Баранавічы, Пінск, Мінск. У выніку бамбардыроўкі на аэрадромах узніклі шматлікія пажары, якія

суправаджаліся выбухамі. Гарэлі самалёты, склады з боепрыпасамі і ёмкасці з гаручым. Знішчана вялікі лік нямецкіх самалётаў.

Адзін наш самалёт не вярнуўся на сваю базу.

На Карэльскім перашэйку войскі **Ленінградскага фронту** імклівым ударам прарвалі трэцюю лінію абароны фінцаў — лінію Манергейма — у раёне **Мурыла, Ілякір-іола**. Штурмам заняты горад і порт **Б'еркэ (Кайвісто)**. Развіваючы наступленне, нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам **Ленінградскай абласці** **Рауту**, а таксама занялі больш ста іншых насялёных пунктаў. Наступленне нашых войск бесперапынна падтрымліваецца артылерыяй і авіяцыяй, якія магутнымі ўдарамі

расчышчаюць шляхі пяхоте і танкам. Разбітыя часці праціўніка, адступаючы пад ударамі савецкіх войск, перацпаляюць страты ў людзях і тэхніцы. Байцы **Н-скай** часці знішчылі два батальёны фінцаў і захапілі чыгуначны эшалон з ваеннымі грузамі. Узятая многа палонных. На другім участку **Н-скае** злучэнне разграміла полк **Фінскай пяхоты** і захапіла 36 гармат, 80 кулямётаў і іншыя трафеі.

Байцы і афіцеры **Чырвонай Арміі** ў баях на Карэльскім перашэйку паказваюць прыклады доб-

3 АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 19 ЧЭРВЕНЯ

На **КАРЭЛЬСКІМ** перашэйку войскі **Ленінградскага фронту**, працягваючы імклівае наступленне, **ПАШЫРЫЛІ ПРАРЫЎ ЛІНІЮ МА-НЕРГЕЙМА** **ДА 50 КІЛОМЕТРАЎ ПА ФРОНТУ** — **АД МУОЛА ДА УЗБЯРЭЖЖА ФІНСКАГА ЗАЛІВА**. На працягу 19 чэрвеня войскі фронту авалодалі вялікімі вузламі супраціўлення праціўніка **СУМА, ЛЕЙПЯСУО, МУОЛА**, а таксама з баямі занялі больш 70 насялёных пунктаў і сярод іх **РЭМПЕЦІ, ВАТНУОРЫ, ІОХАНЕС, РОКАЛА** (16 кілометраў на поўдзень ад **ВЫБАРГА**), **ЛІПОЛА, ІЛЯНКУЛЯ, ХУМОЛА, КЯМЯРА, КУСА, ІОКРСУ, КІВІНІЕМІ, ЛАПІНЛАХЦІ** і чыгуначныя станцыі **ІОХАНЕС, ЛЕЙПЯСУО, КЯМЯРА, ПЕЦЯЯРВІ**. Нашы войскі поўнаасцю ачысцілі ад праціўніка паўднёвае ўзбярэжжа **вазёр СУВАНТА-ЯРВІ** і **ВУОКСІ-ЯРВІ**.

На другіх франтах — без змен.

За 18 чэрвеня ў паветраных баях і агнём знішчана артылерыі збіты 36 самалётаў праціўніка.

На Карэльскім перашэйку войскі **Ленінградскага фронту** працягвалі паспяховае наступленне. Нашы войскі пашырылі прарыв лініі Манергейма **да 50 кілометраў па фронту**. Савецкія танкісты і пехацінцы імклівымі ўдарамі авалодалі доўгачасовымі, вельмі ўмацаванымі вузламі супраціўлення фінцаў —

Сума, Лейпясуо, Муола, а таксама занялі больш 70 насялёных пунктаў. Часці **Н-скага** стралковага злучэння зрабілі ўмелы манеўр і нанеслі моцны ўдар праціўніку. Савецкія байцы знішчылі больш тысячы фінцаў і захапілі спяці двух **Фінскіх** палкоў, 3 танкі, 19 гармат, многа аўтамашын і павозак з грузамі. Танкісты **Н-скай** часці прарваліся ў тыл праціў-

лесці і гераізму. Экіпаж самаходнай гарматы гвардыі старшага лейтэнанта Дручанка, расчышчаючы шлях пяхоте, знішчыў тры тэты, батарэю цяжкіх мінамётаў і знішчыў два ўзводы варожай пяхоты. Пяць нашых разведчыкаў праніклі ў тыл праціўніка і захапілі ў палон чатырох салдат і аднаго афіцэра — маёра **Фінскай арміі**. Малодшыя сержанты **Лісіцын** і **Мінчапка** падарвалі трохамбразурны дэот праціўніка і поўнаасцю ліквідавалі яго гарнізон, які аказваў супраціўленне.

Наша авіяцыя нанесла два масіраваныя ўдары па чыгуначнаму вузлу **Выбарг**. У выніку бамбардыроўкі разбіты тры паравозы, да 200 вагонаў і платформаў, узарвана шэсць складаў і на вялікай працягласці разбураны чыгуначныя шляхі. На тэрыторыі вузла ўзніклі пажары, якія суправаджаліся моцнымі выбухамі.

У паветраных баях савецкія лётчыкі збілі 19 самалётаў праціўніка.

На паўночны захад ад горада **Віцебск** рота **нямецкай пяхоты** атакавала нашу баявую ахову. Восем байцоў пад камандаваннем лейтэнанта **Сараева** сустрэлі праціўніка агнём з кулямёта і аўтаматаў. Пакінуўшы на полі бою 30 трупаў сваіх салдат, гітлераўцы паспешна адступілі.

Партызанскі атрад, які дзейнічае ў **Віцебскай абласці**, раптоўна напаў на **нямецкі асоб, які ішоў да лініі фронту**. Знішчыўшы некалькі дзесяткаў гітлераўцаў, партызаны захапілі 142 аўтаматы, 20 вінтовак, два матапыклы і розную ваенную маёмасць.

ка і разграмілі некалькі **Фінскіх** батальёнаў і штаб дывізіі. Захоплены 4 склады з харчаваннем і боепрыпасамі, 78 аўтамашын, 600 веласіпедаў, 200 коней і розная ваенная маёмасць.

Наша авіяцыя, падтрымліваючы наступаючыя войскі фронту, нанесла масіраваныя ўдары па апарных пунктах і камунікацыйных праціўніка. Лётчыкі **Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота** ўдзельнічалі ў ноч бамбардыравалі **Фінскія судны ў Выбаргскім заліве**. Прамымі пападаннямі бомб патоплены 6 транспартаў праціўніка. Апрача таго авіяцыйны флот патоплены 4 дэсантныя баржы, тры буксіры і 3 ахоўныя кацеры. Многім другім плавучым сродкам фінцаў нанесены пашкоджанні. Праціўнік спрабаваў вывесці свае судны з **Выбаргскага заліва**. Наша авіяцыя актыўна супроцьдзейнічала гэтым спробам фінцаў. Сёння з аднаго паўвострава нашы артылерысты расстрэльвалі судны праціўніка, якія спрабуюць вырвацца з **Выбаргскага заліва**.

Дапамагаем заваяваць высокі ўраджай

20 мая наша Басцюковіцкая МТС выканала план веснавых трактарных работ. Абком партыі і аблвыканком віталі нас з першай перамогай. Прывітальная тэлеграма была прачытана ўсім трактарыстам і рабочым МТС. І яны цяпер узялі павышаныя абавязальствы—дзятэрмінова выканаць годавы план.

Як мы дабіліся поспехаў?

Падрыхтоўка да вясны ў нас пачалася яшчэ восенню. За зіму адрамантавалі 8 трактараў. Асобныя часткі да іх прыходзілася збіраць на полі, у лесе, у вёсцы. Калі абсталявалі майстэрню і кузню, пачалі вырабляць патрэбныя часткі.

15 трактараў мы атрымалі з усходніх абласцей Саюза. Выпрабавалі іх, правярылі. Такім чынам, усе 23 трактары вышлі на поле спраўныя.

У нашай МТС 8 брыгад. Уключыўшыся ва ўсесаюзнае спартыўнае спаборніцтва, пераважная большасць трактарыстаў што-

дзённа перавыконвае нормы выпрацоўкі. Першыняство ў МТС аспрачваюць брыгады тт. Волкава, Вавілава і Скірмантава. У кожнай брыгадзе праводзіцца палітычна-масавае работа: чыткі газет, журпалаў, выдаюцца баявыя лісткі, а пры МТС — пасценная газета «За вясны ўраджай». Палітычна-масавая работа сярод трактарыстаў дапамагла нам павысіць прадукцыйнасць працы.

Трактарысты нашай МТС эканомілі ўжо каля 4 тон гаручага. І ўсё гэта таму, што яны зменілі халастыя пераезды, правільна адрэгулявалі матары, запраўку робяць у баразне, працуюць з поўнай нагрузкай.

Людзі нашай МТС прасякнуты адзіным жаданнем—як мага лепш дапамагчы калгаснікам заваяваць у гэтым годзе высокі вясны ўраджай, зрабіць МТС перадавой у рэспубліцы.

І. ПАДАБЕД.

дзірэнтар Насцюковіцкай МТС.

Першы дзень на сенажаці

З узыходам сонца ў калгасе пачаўся рабочы дзень. Касцы ўскінулі на плечы косы і накіраваліся на луг. На прапу ішлі старыя, жанчыны і моладзь.

Адразу-ж разгарнулася сацыялістычнае спаборніцтва за пасняховае правядзенне сенаўборкі. Заўважлі косы. Прыгожа кладуцца густыя пакосы. Звенявая Тацяна Жука паглядзела на працу сваіх сябровак і сказала: «добра, дзяўчаткі».

Увесь дзень ішла напружаная, плённая праца. Плонча скошанай сенажаці расла з кожнай гадзінай.

Увечары, калі сонца схавалася за небасхіл, касцы з песнямі

вярталіся з сенажаці. Каля канцылярый калгаса адбыўся кароткі сход. Брыгадзіры надаўна абмералі скошаную плошчу і цяпер дакладвалі аб выніках рабочага дня.

Першыняство на касце-заняло жаночае зв'язно Тацяна Жука. Яна скасіла 1,20 гектара. Не адсталі зв'язно Марыя Брэль і маладзёжнае зв'язно, якім кіруе 16-гадовы Антон Бялюга.

За першы дзень скошаны 22 гектары сенажаці.

С. ШАРАМЕТ.

С. СМЕРЦІН.

Калгас «Залатая дубрава»,
Васілевіцкі раён, Палеская
обласць.

Калгасныя патрыёты

МОЗЫР. (Наш кар.). Традыцыі калгаснага жыцця асабліва выявіліся ў дні Айчынай вайны. Калі нямецкія звыры наляцелі на савецкае Палессе, калгаснікі праявілі сябе як сапраўдныя патрыёты. Яны хавалі ад акупантаў усе каштоўныя дакументы, акты на вечнае карыстанне зямлёй і планы севазваротаў калгасных палёў.

Так зрабіў 72-гадовы А. П. Лябан з селгасарцеля імяні Калініна, Хойніцкага раёна. Калі немцы наблізіліся да вёскі, ён успомніў, што ў канцылярый калгаса засталіся каштоўныя дакументы. «Не, не дапусчу, каб гітлераўцы знішчылі калгасныя дакументы» — рашыў стары і накіраваўся ў канцылярый. Ён выпуў з шафы акт на вечнае карыстанне зямлёй і беражліва схавав яго — бярог да прыходу Чырвонай Арміі. У першы-ж дзень вызвалення ён вярнуў гэты дакумент праўленню калгаса, чым дапамог хутчэй аднавіць межы калгаснага землекарыстання і ўвесці правільны севазварот у калгасе.

Так зрабіў і калгаснік сельгасарцеля «Чырвоны партызан», Калінкавіцкага раёна, Грыгорый Бондар. Захавалі акты на вечнае карыстанне зямлёй і планы севазваротаў 34 калгасы абласці, сярод якіх «Чырвоны Кастрычнік», «17 партызан», «Чырвоны партызан».

У новыя дамы

Церахоўка, 17 чэрвеня. (БЕЛТА). На месцы напалішчаў, што засталіся ад нямецка-фашыскага нашэння, у калгасах раёна будуцца новыя дамы для калгаснікаў.

У сельгасарцелях «Чапверты заключны», імяні Леніна пабудавана на 40 такіх дамоў, у вёсцы Кузьмінічы—32, у калгасе „ХІІІ партызан“—27, у паселішчы Брацкоўка—70. У раёне пабудавана 577 новых дамоў; у іх жывуць ужо семі пагарэльцаў.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

Партарганізацыя чыгуначнага вузла

Нямецка-фашысцкія захопнікі за перыяд свайго гаспадарання на чыгуначным вузле Крычаў знішчылі чыгуначную гаспадарку. Яны разбурылі дэпо, гарадок, чыгунку.

За кароткі перыяд на вызваленнай стайцы праведзена вялікая работа па аднаўленню гаспадаркі. Тут адноўлены сотні кілометраў чыгуначных шляхоў, тэлеграфна-тэлефоннай лініі і выканан рад других аднаўленчых работ.

Партыйная арганізацыя прыняла ўсе меры да хутчэйшага аднаўлення гаспадаркі чыгункі. Сакратар партыйнай арганізацыі тав. Серыкаў па-сапраўднаму арганізаваў палітычна-выхаваўчую работу сярод камуністаў, камсамольцаў і беспартыйных большавікоў.

Раз у тыдзень праводзіцца заняткі ў чатырох гуртках па вывучэнню кнігі таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчынай вайне Савецкага Саюза». На кожнай тэме кіраўнікі гурткоў склікаюцца на семінары. Усе камуністы маюць партыйныя даручэнні. Рэгулярна праводзіцца партыйныя сходы, якія напальваюць камуністаў на выкананне пастаўленых партый і ўрадам задач. Арганізацыя расце за лік лепшых людзей. У члены і кандыдаты партыі прынята 10 чалавек.

Сярод рабочых арганізавана сацыялістычнае спаборніцтва. Па ўсіх службах ёсць дошкі паказчыкаў выканання норм. Выходзіць 8 напечаных газет.

3 ліку камсамольцаў і песняўнай моладзі падрыхтавана 32 памочнікі машыністаў, 42 качагары і 100 слесараў. Зараз яшчэ 25 вучняў навучаюцца на памочніках машыністаў.

Камсамольцы чыгуначнага вузла з'яўляюцца лепшымі памочнікамі партыйнай арганізацыі, ініцыятарамі мерапрыемстваў па аднаўленню чыгункі. Чатыры камсамольска-маладзёжныя брыгады сістэматычна перавыконваюць нормы. Напрыклад, брыгада па прамышлы паравозаў у маі месяцы прамяла 21 паравоз замест 13 па плану.

Вялікую дапамогу ў рабоце партыйнай арганізацыі аказваў Магілёўскі абком КП(б)Б. Пытанне аб партыйна-масавай рабоце на Крычаўскім вузле было заслухана на бюро абкома, дзе былі адзначаны недахопы і паказаны шляхі іх знішчэння.

Чыгуначнікі Крычава дапамагаюць Чырвонай Арміі грамадзянскіх захопнікаў.

Г. БАНДАРЭННА.

аднасны арганізатар ЦК
КП(б)Б па Магілёўскай
обласці.

Лекцыі для рабочых

Адзел прапаганды і агітацыі Гомельскага гарадскога камітэта партыі арганізаваў масавыя лекцыі для рабочых і насельніцтва горада.

У чэрвені прачытаны чатыры лекцыі сярод рабочых і служачых Беларускай чыгункі. Лекцыі прачытаны на тэму аб міжнародным становішчы Савецкага Саюза.

Тав. Хмельніцкая, намеснік загадчыка аддзела прапаганды і агітацыі гаркома партыі, у П-скім шпіталі прачытала лекцыю на тэму: «Вайсковыя фарміраванні саюзных рэспублік», тав. Шадурыцкая, загадчык парткабінета, — у вайскавай частцы на тэму: «Аб міжнародным становішчы».

На лекцыях у сярэднім прысутнічала 100—150 чалавек.

Ферма на лузе

Ксея Паўлаўна пастукала ў акно. Глуха задрывалі шыбы, абклееныя вузенькімі стужкамі газеты. З дому тарэнка вышля Еўдакія Вырва. Сяброўкі прывіталіся.

— Час ехаць.

— Зараз, Паўлаўна. Толькі дзяцей прыпараджу.

На ўсходзе з-за нярэстых воблакаў велічча ўсплывала медна-чырвоная сонца. Зямлю яшчэ ахутваў паркалёвы туман. Абуджалася царства птушак. Ішла чацвертая гадзіна, і жанчыны—загадчык МТФ Ксея Грабніцкая і член праўлення Еўдакія Вырва—спяшаліся ў дарогу. Праўленне калгаса даведалася, што частка кароў з калгаснай фермы, якая была разабрана ў час акупацыі, знаходзіцца ў другім раёне, і даручыла жанчынам правярыць гэта.

Зборы былі надойныя. Праз поўдзінныя жанчыны выехалі. Іх праводзіў старшыня калгаса Андрэй Букініч.

— Глядзіце, Паўлаўна, добра правярце гэта, — даў наказ старшыня. — А я ў лугі паеду.

— Добра, Кузьміч.

Андрэй Букініч крута павярнуў і пайшоў да паўнаводнага Сожа. За гэта рэчку ён ваяваў. Тут праліта яго кроў. Ён памятае, як цяжка было пераплываць яе свінцовую гладзь. Даждом капалі кулі, снарады ўзімалі слухны вады. Перад ім, воінам, стаяла тады баявая задача—фарсіраваць Сож. Цяпер ён інвалід. Сож вольна гуляе ў берагах. Дзеці-дзе яшчэ выплываюць нямецкія тапельцы і злосныя хвалі прыбіваюць гэту поскуду да берага.

Паўз рэчку цягнуцца шырокія прасцягі лугу. Яны аздоблены мноствам рознакаляровых красак. Наветра напоена казытлівай мядзасцю. На мурожнай траве зіхаць раса, нібы ерэбныя дзявонкія кралі.

На ўскрайку лугу—наша. Мерна скібуць сакавітую траву ка-

ровы і цяляты. Тут, на лузе, часова размесцілася малочна-таварная ферма. Калгасны кароўнік спалілі немцы, а новы калгаснікі толькі пачалі будаваць. Надзежны лесаматэрыял, зачынаецца фундамент. Хутка жывёла будзе стаяць у новым прасторным памяшканні, але пакуль-што ўсе работы на ферме праводзіцца тут, у лузе. Пастухі Лукер'я Васілевіч і Елізавета Баларчанка тут і жывуць, толькі зрэдку заглядаюць дамоў.

Пастухоў цікавяць навіны. Учора тут была Ксея Грабніцкая і расказвала ім аб утаржэнні саюзных войск у Паўночную Францыю. Пастухі пытаюцца ў старшыні, што адбылося новага. Іх цікавіць таксама, як у калгасе ідзе прапалка ярыны, як абдуоўваюцца жывёлагадоўчыя памяшканні. Паміж імі і старшынёй завязваецца гутарка. Старшыня падрабязна адказвае на іх пытанні. Пастухі ў спаю чаргу расказваюць, як яны даглядаюць калгасную жывёлу.

— Калі стаць спякота, каровы дрэнна паядаюць, — расказвае

Лукер'я Васілевіч. — Таму цяпер пасем іх раніцай, яшчэ пры расе, і пасля поўдня, калі спадае спякота. Гэта павышае ўдой.

Хутка сюды прыходзіць даярка Аксіння Будзянкова і Тацяна Трусава. Яны працуюць хутка, праз нязначны час возніца тав. Касмычова закупорвае бакі, поўныя густога пахучага сырадоў. Колькасць малака штодзённа павялічваецца. Спачатку яна адвозіла на маслазавод па 90, а зараз—па 200 літраў малака. З калгаснай фермы зданы дзяржаве першыя тоны малака.

Гэта радуе жывёлаводаў. У гэтым яны бачаць вынік свайго руплівай працы. Жывёлаводы прарабілі многае. Добра даглядаюць жывёлу, яны здолелі засяяць няшчэ гектараў прыфермавага ўчастка і дапамагалі палыводчым брыгадам. Цяпер частка жывёлаводаў рыхтуецца да ўборкі сенажаці. Ведаючы, што да восені на фермах будзе стаяць сотня ці больш галоў грамадскай жывёлы, яны імкнуцца дапамагчы калгаснікам нарыхтаваць дастатковую колькасць сена.

Падвечар, калі сонца апускаецца па дзве ляхі ад зямлі, у лугі прышла Ксея Грабніцкая. Яе любяць і паважаюць калгаснікі. Гэта яна ў пачатку вайны з табунам калгаснай жывёлы сваімі нагамі адмерыла пыльную дарогу ад Крычава да Орла, гэта па яе ініцыятыве цяпер сабраны 22 дойныя каровы, разабраны ў час акупацыі, і закантрактавана ў калгаснікаў звыш 30 цялят.

Старшыня перш за ўсё цікавіцца вынікамі яе паездкі:

— Ну, як там у вас?

— Выявілі трох сваіх кароў.

— Добра, хутка іх забярэм,— запэўнівае старшыня.

Усё ніжэй апускаецца сонца. Праз луг ідуць калгасніцы з праполкі. Яны на хвілінку спыняюцца тут, цікавіцца працай на ферме. У лугах стаць маўклівае цішыня, але праз дзень-два яны ажывуць — напоўняцца зычным гоманам касноў, перазвонам сталёвых кос. І луг пакрыецца густымі пакосамі мурожнай травы.

Васіль ПЫЖНОУ.

Калгас «Ударнік»,
Крычаўскі раён.

Да пытання аднаўлення геалагічнай службы ў Беларусі

Соўнарком БССР і ЦК КП(б)Б ўдзялялі і ўдзяляюць вялікую ўвагу пытанням геалагічнага вывучэння петраў рэспублікі і тэхналагічных уласцівасцей яе мінеральных рэсурсаў. У гэтым напрамку працавалі Беларускае дзяржаўнае геалагічнае кіраўніцтва Камітэта па справах геалогіі пры СНК СССР, Геалагічны інстытут, Акадэмія навук БССР, Навукова-даследчы інстытут БССР і іншыя арганізацыі.

Закончышы ў асноўным вывучэнне паверхніх петраў усходніх абласцей рэспублікі, геалагічнае кіраўніцтва, пачынаючы з 1937 года, пераклалася на вывучэнне глыбокіх петраў. У гэтай галіне дасягнуты добрыя вынікі. У 1941 годзе было скончана бурэнне глыбокай скважыны ў беларускай частцы дніпроўска-данецкай пізіны. На глыбіні 840 метраў быў выяўлены пласт кухоннай солі, які залягае да глыбіні 1.010 метраў.

Пачынаючы з 1939 года, Беларускае геалагічнае кіраўніцтва разгарнула вялікую працу па прыцягненню на службу сацыялістычнай прамысловасці мінеральных рэсурсаў заходніх абласцей БССР.

Верагоны напад фашыскай Германіі прывёў да знішчэння амаль усіх матэрыяльных каштоўнасцей, накопленых на працягу дзесяткаў год у выглядзе геалагічных справаздач і картаграфічных матэрыялаў. Разбойніцкімі дзеяннямі азверэлых бандытаў нанесены велізарныя страты геалагічнай службе БССР, а разам з тым і прамысловасці, якая працуе на мінеральнай сыравіне.

Чырвоная Армія пад кіраўніцтвам геніяльнага лалкаводца таварыша Сталіна вызваляе нашу савецкую зямлю ад фашыскай погані. Вызвалена значная тэрыторыя Беларускай ССР. На вызваленай зямлі разгарнулася вялікая аднаўленчая праца. Народная гаспадарка зноў працягвае свае

працаваць да прамысловасці, якая працуе на мінеральнай сыравіне. Значыцца, ёй павінны прыйсці на дапамогу геалагічныя арганізацыі.

Трэба перш за ўсё даць ацэнку запасам мінеральнай сыравіны з пункту погляду іх колькасці і ў асаблівасці якаснай характарыстыкі на тых месцапрадзённях, на базе якіх аднаўляюцца прадпрыемствы.

Для праектавання аднаўленчых работ і новага будаўніцтва геалагічнае кіраўніцтва павінна прадставіць асноўныя геалагічныя матэрыялы (працікол рэспубліканскай камісіі аб зацверджанні запасаў мінеральнай сыравіны, тэхналагічную характарыстыку запасаў, план падліку запасаў і тапаграфічны план месцапрадзённяў). Каб пазбегнуць непрадукцыйных затрат, трэба абумоўліваць фінансаванне капітальных работ толькі пры наяўнасці ўказанага мінімуму геалагічных матэрыялаў. На радзі месцапрадзённяў гэта ўпэўне магчыма, бо захаваўся дублетныя геалагічныя справаздачы.

На аснове наяўных геалагічных матэрыялаў можна праектаваць будаўніцтва і аднаўленчыя работы ў вызваленых раёнах і ў прыватнасці па такіх аб'ектах, як цэментны завод рэспубліканскага значэння ў раёне станцыі Шасцераўка, чарапінны завод у Лоеве, завод па выпрацоўцы фарбаў і крокуса ў раёне Мозыра па базе балотных жалезных руд, пірафітавы завод у раёне Мозыра.

Пастававай ўрада адноўлена дзейнасць Беларускага дзяржаўнага геалагічнага кіраўніцтва Камітэта па справах геалогіі пры СНК СССР. Дапамога, якая аказваецца з боку партыі і ўрада — гарантыя таго, што геалагі БССР справяцца з ускладненымі на іх задачамі.

А. ШУБ,
інжынер-геалаг.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ

(1-ы Беларускі фронт)

Ордэнамі Славы II і III ступені ўзнагароджан адважны аўтаматычны гвардыі сержант **Владзімір Дзмітрэвіч Лабада**. У адным бою ён адбіў у немцаў дзве гарматы. У другім, рызыкуючы сваім жыццём, вынес з поля бою параненага савецкага афіцэра.

НА ЗДЫМКУ: гвардыі сержант **В. Д. Лабада**.

(Фотахроніка ТАСС).

Аднаўляюцца цагельныя заводы

МОЗЫР. У 10 вызваленых раёнах абласці Палескі прамысловы саюз аднаўляе рад цагельных заводаў, разбураных нямецкімі акупантамі. У Ельскім раёне адноўлен завод «Палескі цагельнік». Ён даў першыя 3.000 штук паленай цэглы. Да канца года рабочыя абавязаліся выпусціць 300 тысяч штук цэглы.

10.000 штук цэглы выпусціў Хойніцкі завод. Адноўлена работа цагельнага цэха пры арцелі «Звязда» ў Васілевіцкім раёне.

Агляд друку

Шырэй асвятляць ход сацыялістычнага спаборніцтва

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцелі «КІМ», Хойніцкага раёна, Палескай абласці, звярнуліся да ўсіх калгаснікаў, работнікаў МТС і саўгасаў вызваленых раёнаў Савецкай Беларусі з прапановай арганізаваць сацыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай.

Соўнарком БССР і Цэнтральны Камітэт КП(б)Б ухвалілі ініцыятыву калгаснікаў сельгасарцелі «КІМ» і прапанавалі ўсім савецкім, партыйным і комсамольскім арганізацыям падтрымаць ініцыятыву перадавой арцелі, дабіцца ўключэння калгасаў і саўгасаў у сацыялістычнае спаборніцтва і ажыццяўлення ўзятых абавязальстваў. У сваім рашэнні Соўнарком БССР і ЦК КП(б)Б абавязалі рэдакцыі раённых газет сістэматычна асвятляць ход і вынікі сацыялістычнага спаборніцтва.

З моманту прыняцця гэтага рашэння прайшло многа часу. Аднак асобныя раённыя газеты дрэнна выконваюць рашэнне Соўнаркома БССР і ЦК КП(б)Б аб разгортванні сацыялістычнага спаборніцтва. Калі і пачынаюць справу, то не даводзяць яе да канца.

Газета «Сацыялістычная праца» — орган Васілевіцкага РК КП(б)Б і раённага Савета дэпутатаў працоўных — 6 красавіка

надрукавала зварот калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі «КІМ», а 16 красавіка — пастанову Соўнаркома БССР і ЦК КП(б)Б. Тут жа зменшаны паведамленні аб уключэнні ў сацыялістычнае спаборніцтва.

Прайшоў месяц, а газета ні словам не напаміла чытачу аб сацыялістычным спаборніцтве. На палях ідзе работа. Калгаснікі сёюць зернавыя, тэхнічныя культуры і бульбу. Ады ідуць наперадзе, другія адстаюць. Але раённая газета ўпорна маўчыць, яна ні слова не гаворыць аб тым, як перадавікі дабіваюцца поспехаў, чаму адстаюць асобныя калгасы, яна не вучыць адстаючых на прыкладах перадавікоў.

Толькі 21 мая газета змясціла інфармацыю аб ходзе сацыялістычнага спаборніцтва.

Гэтыя факты гавораць аб тым, што раённая газета «Сацыялістычная праца» яшчэ не стала цэнтрам палітычнай работы ў масах, не выконвае сваёй ролі арганізатара мас. Відаць, рэдакцыя не разумее, што абавязак газеты — падхапіць пачын перадавікоў, абагуліць іх вопыт, перадаць яго адстаючым і такім чынам дапамагчы партыйнай арганізацыі ў выкананні задач, пастаўленых перад раёнам.

Маладыя чыгуначнікі шэфствуюць над ванкамі

Комсамольцы і несаюзная моладзь Беларускай чыгункі выканалі вялікую працу па навідазненню чыстаты і парадку на вакзалах. У гэтай рабоце ўдзельнічала звыш 3.000 чалавек, якія ў вольны ад работы час адпрацавалі 30.305 гадзін. Яны адрамантавалі і прывялі ў культурны выгляд 19 вакзалаў, пасадзілі 570 дэкаратыўных дрэў, на чатырох вакзалах зрабілі кветнікі.

Апрача таго, сіламі моладзі адноўлена 13 кілометраў станцыйных шляхоў, сабрана 333 тоны металалому.

Трэба адзначыць работу маладых чыгуначнікаў станцыі Васілевічы, якія прывялі ў парадак станцыйнае памяшканне, абсталявалі цырульню, радыёфіцыравалі зал для пасажыраў, арганізавалі афіцэрскай накой.

(БЕЛТА).

Міжнародны агляд

Бараньба за Нармандыю набывае ўсё больш жорсткі характар. Гітлераўцы спрабуюць зрабіць выгляд, быццам нічога страшнага для іх не здарылася. Нямецка-фашыскае агенства «Трансакцыя» дагаварылася да таго, што аб'явіла, быццам у Германіі «задаволены ходам утаржання». Аднак, ад фактаў не ўцячэш. І нямецка-фашыскае камандаванне вымушана прызнаць, што «калі ў першыя дні праціўнік ставіў сваёй мэтай замацавацца на ўзбярэжжы, то зараз ён імкнецца пашырэнне свае прадмостныя ўмацаванні па ўсе бакі».

Радыёагледзілі Дзітмар у чарговым аглядзе прышоў да наступнага знамянальнага вываду: «Пры ўсёй неабходнай стрыманасці, ужо зараз, несумненна, можна канстатаваць той відавочны факт, што праціўніку ўдалося на працягу аднаго тыдня заваяваць дасягнуты плацдарм, у некалькіх месцах прасунуцца ўглыб тэрыторыі і надаць, такім чынам, першапачатковай вузкай пазіцыі, якая пільнулася ўздоўж узбярэжжа, вядомую глыбіню».

Саюзнікі зараз моцна замацаваліся на ўзбярэжжы і цяпер пашыраюць свой плацдарм. Мяркуючы

па апошніх паведамленнях, немцы ўзмацнілі контратакі, на некаторых участках фронту ствараюцца вострае становішча, асобныя гарады і пункты пераходзяць з рук у рукі. Але галоўнага немцам цяпер ужо не варуць — ім не ўдасца скінуць саюзнікаў у мора. Арміі ўтаржання па асобных участках прасунуліся ад узбярэжжа настолькі далёка, што нават артылерыя лінкораў не зможа аказаць ім агнявую падтрымку. У справу ўступае моцная паліная артылерыя.

Немцы імкнуцца дабіцца ў асноўным двух мэт: не дапусціць далейшага пашырэння плацдарма і перашкодзіць захону буйных партоў Шэбурга і Гаўра. Яны баяцца вельмі грознага для іх далейшага развіцця падзей. Фашысты пераканаліся ўжо, што саюзнікі шырока выкарыстоўваюць маёр. Высадзілішы войскі, англа-амерыканскае камандаванне замацавала за сабой плацдарм і ў той жа час перанесла атакі ў глыбіню абароны праціўніка, ствараючы гэтым умовы для наступлення на новых, далёка ідучых удараў.

Захоп вялікай партоў адразу забяспечыў бы саюзнікам магчымасць яшчэ больш інтэнсіўна,

бесперабойна і масава выгружаць войскі, зброю, танкі і боепрыпасы. Гэта, у сваю чаргу, стварыла б для немцаў вялікую нагрозу высадкі новага дэсанта на новым месцы. Вось чаму так упарта абараняюць гітлераўцы Шэбур, вось чаму яны так баяцца захону Гаўра, пераходзяць на асобных участках у контратакі.

Аднак, усе гэтыя намаганні немцаў асуджаны на провал. Нават з паведамленняў немцаў бачна, што яны не ў сілах перашкодзіць пашырэнню плацдарма і накіраванню сіл саюзнікамі. Самае развіццё ваенных аперацый прымушае саюзнікаў не абмяжоўвацца барацьбой за ўтрыманне захопленых плацдарма. У іх велізарная перавага ў паветры і на моры.

Дэсантная аперацыя, якую бліскуча ажыццявілі саюзнікі, атрымала высокую ацэнку таварыша Сталіна. Таварыш Сталін назваў гэту аперацыю «дасягненнем вышэйшага парадку». Газета «Таймс», гаворачы ў перадавым артыкуле пра адказ таварыша Сталіна карэспандэнту «Правды» на пытанне аб ацэнцы высадкі дэсанта саюзнікаў, піша: «Гэта выяўленне захаплення і таварыства, якое ідзе ад правадыра вялікага народа, якому належыць чэсць найвялікшых перамог у вай-

не на сушы, сведчыць аб найглыбейшым разуменні асаблівых цяжкасцей камбінаванай кампаніі і паслужыць новым падбадзёрваннем для ўсіх яе ўдзельнікаў».

Немцы шукаюць суцэння ў самазашуканстве. Гэта тлумачыцца тым, што з рэзервамі справа абстаіць у іх вельмі дрэнна. І ўзяць іх няма дзе. Нельга ж узяць падмацаванні з Італіі, дзе справы ў фельдмаршала Кессельрынга з рук вон дрэнныя. Рым ужо далёка ў тылу. Баі ідуць у 120 кілометрах на поўнач ад італьянскай сталіцы. Прычым наступленне вядуць дзве асноўныя арміі саюзнікаў — 5-я амерыканская і 8-я англійская.

Становішча гітлераўскай Германіі робіцца ўсё горшым. А наперадзе яшчэ будзе цяжкія баі на савецка-германскім фронце. Немцы і філкія сатэліты ўжо атрымліваюць удар за ўдарам.

* * *

Не паспеў разляцецца ў прах міф аб «атлантычным вале», як савецкія войскі, якія першыя развелі легенду аб непрыступнасці нямецкіх абарончых збудаванняў, далі новы доказ бліскучай сілы савецкай зброі.

Войскі Ленінградскага фронту прарвалі ўжо тры вельмі ўмацаваныя паласы доўгачасовай аб-

роны праціўніка. Яе магутны тарап, дзейнічае Чырвоная Армія, прабіваючы ў глыбіню і шыршы лініі фінска-нямецкай абароны. Трывога пануе і ў Берліне і ў Хельсінкі. Фінскія гітлераўцы збянтэжыліся, яны дрыжаць.

Амерыканскія газеты і радыёкаментатары рэзка выступаюць супраць палітыкі фінскага ўрада. Газета «Вашынгтон пост» піша: «Фінскі ўрад нясе асобную адказнасць за трагічнае становішча фінлаў... Савецкія ўмовы, працягненне ў свой час Фінляндыі, былі вялікадушнымі. Аднак, фінны не спрабавалі сур'ёзна пачаць перагаворы з Масквой і благадушна лічылі, што Савецкі Саюз іх не атакуе. У цяперашні час яны пазналі другое і не атрымліваюць ніякай дапамогі ад Гітлера».

Шведская газета «Арбетарэн» адзначае, што «рускае наступленне адкрые вочы многім фінам. Гісторыя асудзіць тых паноў, якія нясуць адказнасць за лёс палітыкі Фінляндыі». Так выказваецца нават блізкі Фінляндыі — нейтральны друк.

Палітыка фінскіх правіцельстваў вядзе і прывядзе краіну да катастрофы.

Я. ВІНТАРАЎ.

Летні адпачынак дзяцей

Клопатамі партыі і ўрада дзецям нашай краіны штогод прадастаўляецца магчымасць добра адпачыць летам. Сотні тысяч дзяцей праводзяць лета ў вясёлых піонерскіх лагерах, добра абсталяваных санаторыях, на дачы і аздарэўляльных пляцоўках. Усе багачы краіны — да паслуг нашых дзяцей.

У гэтым годзе ў вызваленых раёнах БССР, нягледзячы на цяжкасці ваеннага часу, для аздарэўлення дзяцей арганізуюцца рад устаноў. Для школьнікаў будуць арганізаваны лагеры, для дзяцей дашкольнага ўзросту — аздарэўляльныя пляцоўкі. Аздарэўленне самых маленькіх дзяцей будзе ажыццёўлена праз санаторныя пляцоўкі пры дзіцячых кансультацыях. Закрытыя дзіцячыя ўстановы — дзіцячыя дамы, дамы дзіцяці, а таксама гарадскія яслі на летні перыяд пераводзяцца на санаторны рэжым з ўзмоцненым, 4-х разовым харчаваннем.

Усе жыццё дзіцячых устаноў пераносіцца на паветра, за горад. Сонца, паветра, вада — гэта галоўныя ўмовы аздарэўлення і трэба правільна і разумна іх выкарыстаць. Сонечныя і паветраныя ванны, душ, абціранне, купанне могуць і павінны быць арганізаваны ў кожнай аздарэўляльнай установе. Таксама велізарнае значэнне мае правільна

арганізаваны рэжым лагера і пляцоўкі: абавязковая ранішняя зарадка, доўгія прагулкі-экскурсіі, паслябедзены адпачынак, сон.

У часе прагулак і экскурсій дзеці могуць збіраць лекавыя травы і кветкі — ландышы, ліпавы цвет, валерыянавы карань, рамашку. Гэта падзвычай патрэбна пашым аптэкам для прыгатавання лекарастваў.

Кожны піонерскі лагер, кожная аздарэўляльная пляцоўка, кожная школа павінны арганізаваць збор лекавых раслін. Арганізатарамі і натхніцелямі гэтай важнай дзяржаўнай справы павінны быць комсамольскія, піонерскія арганізацыі і педагогі.

Ні адзін калектыў школьнікаў не павінен стаць у баку ад важнейшага ўчастка работы — збору лекавых раслін.

Аднавіць сілы, вярнуць у строй воінаў Чырвонай Арміі, аказаць дапамогу хворым — што можа быць пачасней гэтай задачай!

У бліжэйшы час, паводле пастановаў ўрада, дзеці выедуць у лагеры і на дачы.

Летні адпачынак дзяцей на ўлонні прыроды павінен быць праведзены з карысцю для дзяцей і для дзяржавы.

М. КАВАЛЕНАК,

Народны Камісар Аховы
Здароўя БССР.

Пашырэнне сеткі школ

Пасля выгнання нямецкіх акупантаў на вызваленай зямлі нашай рэспублікі адкрыта да 1.500 школ. У будучым навучальным годзе лік школ павялічыцца да 2.500.

Разгорнута падрыхтоўка да новага навучальнага года. Будучы палепшаны ўмовы вучобы, палепшыцца абсталяванне класаў. Народны камісарыят мясцовай прамысловасці, Наркамдз БССР і другія арганізацыі абавязаліся падрыхтаваць для школ Беларусі 13.600 парты. Парты, сталы, крэслы і класныя дошкі рыхтуюць аддзелы народнай асветы.

Да новага навучальнага года школы Беларусі атрымаюць сотні тысяч экзэмпляў падручнікаў і на 211 тысяч рублёў наглядных дапаможнікаў для абсталявання фізічных, хімічных і ваенных кабінетаў. 300 тысяч падручнікаў ужо завезены ў нашу рэспубліку.

Рыхтуюцца новыя педагогічныя кадры. На шасцімесячных курсах настаўнікаў пачатковых школ вучацца 700 чалавек, на трохмесячных курсах — 300. А ўсяго 2.800 чалавек будуць прапушчаны праз курсы павышэння кваліфікацыі настаўнікаў пачатковых школ.

Сустрэча калгаснікаў в новасібірцамі

ВЕТКА, 17 чэрвеня. (БЕЛТА). У сьлягасарцелі «Прасвет» адбылася сустрэча калгаснікаў з дэлегатамі Новасібірскай абласці — вядомымі стаханавцамі Н-скага заводу тт. Грышыным і Елісеевым.

Госці расказалі аб самаадданай працы новасібірскіх рабочых і калгаснікаў, аб іх дапамозе фронту, аб вялікіх поспехах перадаваў соцыялістычнага спаборніцтва.

Вынікі ўсесаюзнага шахматнага чэмпіяната

У Маскве — ва ўрачыстай абстаноўцы адбыўся заключны вечар, прысвечаны вынікам XIII ўсесаюзнага шахматнага першынства. Галоўны суддзя матча майстра Зубараў абвясціў імя пераможцаў турніра.

Першае месца і званне чэмпіёна СССР на 1944 год прысуджаецца гросмейстару Міхалу Батвініку, які набраў 12,5 ачкоў з 16. Другое месца заняў чэмпіён Масквы гросмейстар В. Смыслов

(10,5 ачкоў), трэцяе — чэмпіён Украіны майстра І. Валеслаўскі, чацвёртае — С. Флор. Пятае і шостае месцы падзялілі заслужаны майстра спорту В. Макагонаў (Баку) і чэмпіён Літоўскай ССР В. Мікенас.

Рашэннем ўсесаюзнага Камітэта па справах фізкультуры і спорту пры Соўнаркоме СССР першыя тры месцы пераможцаў турніра ўзнагароджаны каштоўнымі прызамі і жэтонамі.

Ваенныя дзеянні ў Паўночнай Францыі

Паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

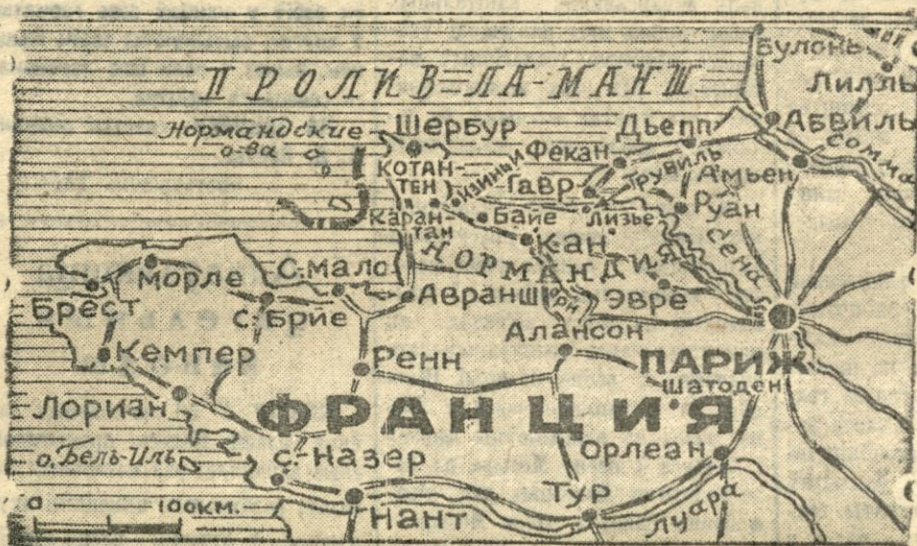
ЛОНДАН, 18 чэрвеня. (ТАСС). У апублікаваным сёння раніцой паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Войскі саюзнікаў у раёне Сен-Совер-ле-Віконт зноў прасунуліся на захад. Працягваліся баі мясцовага значэння ў сектарах Тылі-сюр-Сель і Кан. Паляпшэнне надвор'я ўвечары 17 чэрвеня дазволіла авіяцкім саюзнікаў аднавіць тактычныя аперацыі ў значных маштабах. Супраціўленне праціўніка ў паветры было слабым.

Цяжкія дэніны бамбардыроўшчыкі нанеслі ўдар па пяці варожых аэрадромах і пасадачных пляцоўках у раёнах Тур і Нант.

Нашы сярэднія і лёгкія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёты на склады гаручага, размешчаныя ў Буа-Дзю-Омб (на поўдзень ад Камон) і ў раёне паміж Сенонш і Ла Луі (на захад ад Шартарэ). Другія злучэнні сярэдніх бамбардыроўшчыкаў бамбілі чыгуначныя станцыі ў Мезідон, а таксама чыгузкі на ўчастку працяжнем у 65 кілометраў паміж Ле-Мерлера і Сан-Любан (на лініі Парыж—Гранвіль).

Злучэнне знішчальнікаў — бамбардыроўшчыкаў атакавала шматлікія ваенныя аб'екты ў Паўночнай Францыі. У ноч на 18 чэрвеня лёгкія бамбардыроўшчыкі атакавалі варожыя камунікацыі ў многіх пунктах.

АМЕРЫКАНСКІЯ ВОЙСКІ ВЫЙШЛИ НА ЗАХОДНЯЕ УЗБЯРЭЖЖА ПАУВОСТРАВА КАТАНТЭН

ЛОНДАН, 18 чэрвеня. (ТАСС). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Рэйтэр Стрынгер, які знаходзіцца з амерыканскімі войскамі ў Нармандыі, піша, што паводле паведамлення палова штаба экспедыцыйных сіл саюзнікаў, амерыканскія войскі адрэзалі паўвостраў Катантэн. У паведамленні штаба гаворыцца, што часткі амерыканскай 9 дывізіі прарваліся да заходняга ўзбярэжжа паўвострава, стварыўшы карыдор шырынёй у 10—11 кілометраў. Прагрыў быў зроблен пасля наступлення, якое прадаўжалася каля 48 гадзін у сярэдняй частцы паўвострава. Часткі, якія ажыццявілі прарыв, дасягнулі ўзбярэжжа ў раёне мыса Картэра і Барневіль, адрэзаўшы германскія войскі, папавушы такім чынам у лавушку. Гэта аперацыя прывела да ізаляцыі не толькі порт Шэбур, але паўночнага сектара паўвострава Катантэн, дзе, як мяркуюць, ёсць многа матэрыялаў і снаражэння, нарыхтаванага немцамі для абароны Шэбур.

ВОЙСКІ САЮЗНІКАУ ЗАНЯЛІ МЫС КАРТЭРЭ І БАРНЕВІЛЬ

ЛОНДАН, 18 чэрвеня. (ТАСС). Штаб вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў падвердзіў весткі аб тым, што паўвостраў Катантэн перарэзан і што Барневіль і мыс Картэра заняты войскамі саюзнікаў. Перадавыя часткі войск саюзнікаў знаходзяцца цяпер у Сен-Ло-д'Урвіль.

Амерыканскія часткі, якія стаяць на рапэ Вір, знаходзяцца ў 6 мілях на паўночны ўсход ад Сен-Ло.

НАЛЁТ НА НАФТАЧЫШЧАЛЬНЫЯ ЗАВОДЫ У ГЕРМАНІІ І ГАЛАНДЫІ

ЛОНДАН, 18 чэрвеня. (ТАСС). Штаб амерыканскіх войск на еўрапейскім тэатры ваенных аперацый паведамляе, што 18 чэрвеня звыш 1.300 самалётаў «Лятаючая крэпасць» і «Ліберайтар» са складу амерыканскага 8-га авіяцыйнага корпуса зрабілі налёты на некалькі нафтачышчальных заводаў і тры аэрадромаў ў паўночна-заходняй Германіі і нафтачышчальны завод у Галандыі. У ліку аб'ектаў налёту былі нафтачышчальныя заводы і нафасховішчы ў Гамбургу.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

Беларуская рэспубліканская кантора «Галоўнінепракат» выпусціла на экраны рэспублікі новы гукавы мастацкі фільм

„НЕБА МАСКВЫ“

Сцэнарый М. Блеймана, М. Бальшынцава (па п'есе Т. Мдзіва-ні). Пастаноўка Ю. Райзмана. Рэжысёр Г. Ляўноў.

У галоўных ролях: П. Алейнікаў, Н. Мазаева, Н. Багалюбаў. Вытворчасць ордэна Леніна кіностудыі «Мосфільм».